

Host ze Sofie již podruhé na Forfestu Popovídání mezi odpoledním a večerním koncertem

Dobrý podvečer. Smím si k vám na chvíli přisednout?

Zajisté, přisedněte. Káva je moc dobrá. Doporučuji ji i vám.

No – navečer snad ani ne. Všiml jsem si už na prvním koncertě Forfestu, že tam s někým hovoříte jinak než česky. Odkud jste?

Z Bulharska. Ze Sofie.

Z Bulharska sem zatím myslím příliš hostů nejezdí. Smím zvědět vaše jméno? A co přivedlo do Kroměříže vás?

Jmenuji se Maria Kisova. A přivedl mě právě Forfest.

Jak jste se o něm dozvěděla?

Díky kamarádovi skladateli z České republiky, který mi líčil stylovou a dramaturgickou šíři Forfestu, ohromné interpretační výkony umělců, vlídné přátelství lidí, kteří ho organizují, krásné a historicky i umělecky bohaté město s cennými památkami, nádhernou přírodou naokolo...

Asi máte blízko k hudebnímu umění?

Přímo k hudbě ne. I když nemohu popřít, že jsem v Sofii oddaný a častý posluchač živých koncertů tzv. vážné hudby všech stylových období, a také pořadů na televizních uměleckých kanálech. V Bulharsku mám mezi umělci, a nejen mezi hudebníky, mnoho přátel. Je totiž úžasné, že Forfest spojuje umění hudební a výtvarné. S tímto provázáním jsem se na festivalech snad ještě nesetkala. Vynikající nápad.

Jste vděčná posluchačka? Anebo se sama věnujete některému umění?

Jsem vděčná posluchačka, ale původní profesí jsem kulturoložka. Bývalá vědecká pracovnice Institutu kulturologie při Ministerstvu kultury a Bulharské akademie věd. Ted' už na zaslouženém odpočinku (smích).

Čím konkrétně jste se jako kulturoložka zabývala?

Zajímaly mě, a zajímají dosud, obecné kulturní a umělecké reálie a historické souvislosti v jednotlivých slozích a stylových obdobích. Je to hodně široká oblast dotýkající se mnoha dalších vědeckých oblastí. Z estetického hlediska mě ale zajímala a zajímají i konkrétní umělecká díla. Konkrétní umělecké osobnosti. Způsob myšlení umělců, jejich vidění světa. Psychologie tvorby. Atd.

Psychologie tvorby je hodně důležitá. Pro samotnou tvorbu i její interpretaci. Aby posluchači pochopili a přijali, co jim chtěl autor svým dílem sdělit - o co se s nimi toužil podělit, čím obohatit.

Pro mě je na Forfestu ohromně důležité, že se mi daří odkrývat novým způsobem současnou hudbu. Vím, že je úžasně bohatá a rozmanitá stejně jako hudba předešlých období. Možná ještě více. Ale je pro mě důležité, že ji tu slyším naživo a v uceleném delším časovém bloku.

V Bulharsku, a konkrétně v Sofii je ale také už po mnoho let pořádán festival současné hudby. **Ano. Ale tady je hned celá řada festivalů současné hudby. Několik jich je v Praze, několik v Brně, Ostravě, další v Hradci Králové, tady v Kroměříži, nevím, kde ještě. To je úžasné.**

Ano, to je opravdu úctyhodné.

V Bulharsku není tolik možností slyšet naživo soudobou tvorbu hranou s takovým nadšením a profesionalitou, setkávat se na koncertech osobně s žijícími skladateli, moci s nimi diskutovat, vyzvídat na nich podrobnosti o skladbách a o nich samotných.

Je pravda, že tady je takových možností poměrně dost.

A ta přátelská atmosféra! Interpreti a skladatelé, ale i výtvarníci sem přijíždějí často z větší dálky než já. Někteří z Itálie, Německa, Francie, z Velké Británie, někteří dokonce z USA nebo z afrického kontinentu. Přijedou sem speciálně kvůli setkání s českými posluchači. No není to skvělé?

Ano, taková setkání naživo jsou důležitá pro posluchače i samotné umělce.

Zažívám tu nádhernou atmosféru. Cítím jiskru, která někdy přeskochí mezi umělci a posluchači. A hned se to pak odráží na hudebnících. Začnou hrát jako o život. A přijíždějí znovu a znovu.

Zaujalo vás letos na Forfestu něco obzvláště?

Naplánovala jsem si tu v ČR i další aktivity, takže ne všech koncertů se účastním. A zítra už bohužel musím odjet úplně. Ale třeba koncert Quasars Ensemble z Bratislavy. Nebo poslechový koncert Rudolfa Růžičky z Brna. Violoncellový recitál otce a dcery Hoškových z Prahy – virtuozita a až jakoby klukovská hravost Jiřího Hoška a nádherný tón, muzikalita a skvělá technika Dominiky Weiss Hoškové. Kytarový recitál Quartetto Apeiron z Itálie. A dnes to úžasné Miloslav Ištvan Quartetto z Brna, neuvěřitelný ansámbl a třeba jejich Kol Nidre od Johna Zorna. Při takové muzice běhá až mráz po zádech, tak to hrají sugestivně. Jiskra mezi umělci a posluchači a nadšení interpretů nad navázaným kontaktem se odráží na hlubším pochopení hudby. Vzájemné pochopení mezi lidmi a jejich sbližování je hodně důležité nejen v umění. Druhá věc, která mě tu velmi překvapuje, je, že tento festival má už tak dlouhou historii. Dvacet sedm ročníků!

A to před oficiálním prvním porevolučním ročníkem se uskutečnilo ještě asi deset ročníků napůl ilegálních takzvaných sedánek. Sešli se tvůrci a interpreti z tzv. vážné hudby, folkaři, jazzmani, a také literáti, výtvarníci, divadelníci, a hrálo se, přednášelo, diskutovalo.

Úžasné!

To ale bylo ještě za dob takzvaného reálného socialismu, postupně uvolňovaného, jak k nám neochotně pronikala Gorbačovova perestrojka.

Sedánek bych se asi zúčastnit nemohla. To by nebylo možné. Ale škoda, že jsem se o festivalu Forfest nedozvěděla mnohem dříve. Určitě bych nepřijela poprvé až před dvěma lety.

Chtěla byste Forfestu něco popřát?

Aby kvalitativně rostl ještě v mnoha dalších ročnících. Už dnes je na vysokém stupni díky neuvěřitelné obětavosti, nadšení a fundovanosti jeho organizátorů.

Pod to se podepisuji.

Druhým důležitým faktorem, který tu určitě hraje nemalou roli, jsou bohaté hudební a obecně kulturní tradice Kroměříže.

Nesporně.

Také jsem si všimla, že se tu koná po několikáté i další hudební festival, zaměřený zase spíše na hudbu minulých stylových období až po romantismus a přelomové styly 19. a 20. století. Je úžasné, že probíhá po celé léto. Přítomnost takového množství hudby, výtvarna, nádherné architektury minulosti i současnosti dodávají Kroměříži překrásnou a přitažlivou auru. Toto město jsem si zamilovala už při své první návštěvě Forfestu. Čisté, pokojné a elegantní. A mladé, protože jak jsem si všimla, tu žije či studuje mnoho krásných mladých lidí. Jsem velmi vděčná, že jsem sem mohla znovu přijet. Doufám, že to vyjde i příště. Už teď se těším.

Za příjemné popovídání u kávy a báječného čaje z čerstvé máty a citrónu poděkoval
Jan Grossmann